

## МОВНЕ ПОРТФОЛІО ЯК ІННОВАЦІЙНИЙ СПОСІБ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ У ТЕХНОЛОГІЧНОМУ ВИШИ

Українська освіта сьогодні перебуває в пошуку ефективних технологій як внутрішнього, так і зовнішнього оцінювання навчальних досягнень студентів у зв'язку з переходом до компетентнісної освіти. Метою навчання на всіх етапах освіти – як середньої, так і вищої – мають бути сформовані компетентності, які не суперечать знанням, умінням і навичкам, а передбачають здатність осмислено їх застосовувати [1, с. 6-7].

У зв'язку з цим, виникає питання щодо доцільності розроблення індивідуальної накопичувальної оцінки студента за результатами підсумкової атестації, внутрішньовузівських олімпіад і конкурсів, тестування, елективних курсів, виконання курсових (дипломних) проектів, написання есе, рефератів, наукових статей, творчих робіт тощо. При цьому пріоритетними мають стати «профільні» досягнення, тобто результати, здобуті студентами в галузях, що відповідали профілям навчання у старших класах загальноосвітнього навчального закладу і склали належний ґрунт для підготовки та вступу до вишу.

Одним з найефективніших інструментів для оцінювання цих досягнень визнається **Європейське мовне портфоліо**. Первинний досвід його використання в українській освітній практиці дозволяє стверджувати, що процес іншомовного навчання стає більш прозорим для учнів і студентів, допомагаючи їм розвивати їхню здатність до відображення та самооцінки у царині студіювання іноземних мов, таким чином надаючи їм можливість поступово збільшувати свою відповідальність за власне навчання [2, с. 277].

**Мета цієї роботи** – на основі теоретичного осмислення принципів Європейського мовного портфоліо та аналізу індивідуального творчого доробку студентів першого курсу Національного університету харчових технологій

(англомовний проект) установити важливість портфоліо у самоусвідомленні та самооцінці власних досягнень майбутнього фахівця, котрий вивчає не лише іноземну мову як нормативну дисципліну, а й профільні предмети цією мовою.

Для реалізації цієї мети виконано такі **завдання**: проаналізовано сутність Європейського мовного портфоліо з подальшим застосуванням його ключових положень до навчальної практики НУХТ; утверджено важливість укладання портфоліо студентами англомовних проектів університету для вивчення іноземної мови та дисциплін гуманітарного циклу; репрезентовано принципи спільної діяльності викладачів кафедри українознавства та слухачів дисципліни «History of Ukrainian Culture» у підготовці різних видів портфоліо.

**Об'єкт дослідження** – мовне портфоліо як сукупність об'єктивних даних студента і його психолого-педагогічних інтенцій у вивченні іноземної мови та її застосуванні у майбутній професійній діяльності. **Предмет дослідження** – основні принципи і засоби komponування мовних портфоліо студентами НУХТ, які навчаються за англомовними проектами. Основні **методи** дослідження – *порівняльний і системний; текстуальний аналіз мистецького твору та його інтерпретацій у студентських роботах; лінгвопсихологічний та лінгвокультурологічний методи.*

Політ фантазії студентів-першокурсників – необмежений. Аркуш свідчень про свої досягнення – це інформаційна карта участі власника портфоліо в заходах із іноземної мови. Надто ж якщо це студент такого престижного напрямку, як **англомовний проект**. Практика роботи зі студентами англомовних проектів НУХТ показує, що вони, в силу фахового досвіду та специфіки обраної професії, відкриті до засвоєння кількох іноземних мов, засвідчуючи креативність у їх студіюванні. Відтак мовне портфоліо студента англомовного проекту не лише являє собою самостійний документ, а й може входити до загального «Портфоліо студента» [3, с. 194-195], у якому зібрано різні види портфоліо з інших предметів.

Головна цінність мовного портфоліо полягає в тому, що навколо нього можна вибудувати навчальний процес, який дасть змогу сформувати й

розвинути у студентів не лише загальні знання й предметні компетенції, не лише установити плідний творчий контакт із викладачами, котрий відповідатиме принципіві «навчання впродовж усього життя», а й особистісні риси, необхідні для успішної самореалізації в інформаційному суспільстві.

Оцінювання мовних портфоліо студентів-англомовників із «Історії української культури» дозволило констатувати, що їхні автори – гідні представники нинішнього «креативогенного» суспільства. Адже такі характерні для нього явища, як *доступ до засобів культури, різноманітність культурних груп і течій, прагнення не просто існувати, а досягти визначених цілей; вільний доступ до освіти; інтелектуальна толерантність, взаємодія і співробітництво творчих особистостей, система нагород і заохочень*, склали творчий ґрунт для студентської дослідницької роботи.

Майстерність укладача мовного портфоліо, зокрема з питань української культури, можна розуміти як звільненість від шаблонних тверджень і апріорних концепцій, вибудованих методом узагальнення та уодноманітнення культурних явищ, і вміння перенести головні концепти національної культури в англомовний часопростір сучасності.

Усі зазначені чинники дозволяють стверджувати важливість мовного портфоліо як інноваційного способу оцінювання знань студента не лише з англійської мови, а й із дисциплін загальноосвітнього та профільного циклів, як допоміжного чинника у пошуковій роботі, котрий дозволить майбутньому фахівцеві сформувати власну концепцію обраної наукової проблеми та на належному рівні презентувати її в широкому англомовному світі.

### **Література**

1. Методика викладання іноземних мов у середніх навчальних закладах : підручник / кол. авторів під кер. С.Ю. Ніколаєвої. – 2-ге вид., доп. і перероб. – К. : Ленвіт, 2002. – 328 с.
2. Hadley, A.O. Teaching Language in Context / Audrey O. Hadley. Boston : Heinle & Heinle Publishers, 1993. xvi, 532 p.
3. Perry, M. Producing Purposeful Portfolios / Mary Perry // Situating Portfolios : Four Perspectives. Logan, UT : Utah State University Press, 1997. P. 182-195.